

Észrevételek

a Szociális és Munkaügyi Minisztérium – a kormányzati civil kapcsolatok fejlesztéséről szóló - irányelveire

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium 2006. október hó 19. napján kelt „A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei” című anyagára az alábbi észrevételeket teszem:

1./ Az irányelv szerint meg kell teremteni az alapítványok és a társadalmi szervezetek nyilvántartására vonatkozó jogi szabályozás egységességét, amely lehetőséget ad az egységes terminológia kialakítására és alkalmazására is.

Figyelemmel azonban arra, hogy az alapítványok és az egyesületek alapvetően eltérő jellegű jogintézmények a rájuk vonatkozó szabályozás (illetőleg terminológia) egységesítése csak bizonyos határig végezhető el.

2./ Az irányelv megállapítja, hogy a közhasznúsági rendszer tervezett funkciói nem valósultak meg maradéktalanul. A közhasznúsági minősítést ezért újra kell gondolni és a szabályozást egyszerűsíteni kell.

Csak helyeselni lehet ha az 1997. évi CLVI. tv. megfelelő módosításával a közhasznúsági státusszal kapcsolatos túlszabályozást, illetőleg bürokráciát csökkentik.

3./ Ugyancsak helyeselni lehet ha a Kormány előkészíti az Európa Tanács 124. sz. „Európai egyezmény a nemzetközi nem-kormányzati szervezetek jogi személyiségének elismeréséről” szóló dokumentumhoz való csatlakozást.

4./ Az irányelv szerint a kormány ösztönzi és elősegíti a felsőoktatásban és a felnőttképzésben a nonprofit ismeretek oktatását, tananyagok és tankönyvek, taneszközök fejlesztését, valamint a távoktatási formája kialakítását. Intézményesíteni kell a civil kapcsolatok fejlesztéséhez szükséges szakmai ismeretek oktatását. Biztosítani kell a közigazgatásban dolgozók képzési, továbbképzési rendszerében az alapvető, civil szektorral kapcsolatos ismeretek elsajátítását.

Már öt-hat évvel ezelőtt is felvetődött a nonprofit jogi ismeretek távoktatása. Akkor a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Képzési Központjának felkérésére magam is írtam egy távoktatási tankönyvet, „A civil (nonprofit)

szervezetek jogi szabályozása” címmel. Sajnos a nonprofit jog távoktatása nem intézményesült Magyarországon.

5./ Az irányelv megállapítja, hogy **az államnak tartósan szüksége van közfeladatai magas szintű ellátásához a civil szektor erőforrásaira.** Ezért a humánerőforrás fejlesztés az egészségügy, az oktatás, a szociális ellátás, a kultúra, az esélyegyenlőség biztosítása, valamint a környezet és természetvédelem terén elő kell segíteni a civil szervezetek állami és önkormányzati közfeladat-ellátásban történő részvételét. A **közfeladat-ellátás** széles értelemben magába foglalja a jogszabályba foglalt állami és önkormányzati feladatok közvetlen gyakorlásán túl az olyan általánosabb állami feladatokat is, mint a közhatalmi döntéshozatal optimális előkészítése, a nyitott jogalkotás elveinek megfelelő jogszabály előkészítés, a közfeladatok gyakorlásának és végrehajtásának ellenőrzése, a valóságos társadalmi folyamatokról jelzőrendszer és információs rendszer működtetése, a közfeladat-ellátás folyamatainak fejlesztéséhez szükséges innováció biztosítása.

Sajnos az irányelv célkitűzéseinek teljességgel ellentmond a jogalkotás. Az országgyűlés 2006. július hó 19-diki ülésnapján fogadta el az államháztartásról szóló törvényt módosító 2006. évi LXV. törvényt, mely a Polgári Törvénykönyv közalapítványokra vonatkozó rendelkezéseit törölte, ezáltal a közfeladat ellátására létrehozott alapítvány alapítását lehetetlenné tette.

További jogi problémákat fog felvetni, hogy a még mai napig működő több mint másfélezer közalapítványra vonatkozó speciális rendelkezések nem a Ptk-ban, hanem az államháztartásról szóló törvényt módosító 2006. évi LXV. törvényben lehetők fel.

Nyíregyháza, 2006. november 6. napján

Dr. Sipos László
megyei főügyész-helyettes
főiskolai docens